

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevur: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Búskapar- ella kjarn- orkuval

TAÐ kendist sum valevni sambandsflokksins, Agnar Nielsen, helt eina gravartalu yvir NATO-felagsskapinum í valseðingini í Útvarpinum leygarkvöldið. Eyðmjúkur á málinum royndi hann at greiða frá, at nú hevði danski javnaðarflokkurin vent NATO bakið. Men so er ikki, og tað veit Agnar Nielsen væl. Væl at merkja, um hann fylgir við í donskum politiskum viðurskiptum.

DANSKI javnaðarflokkurin hevur eins og aðrir flokkar — eisini borgaraligir — sett spurnartekin við nakrar tættir í hesum verjupolitiska samtaki. Fleiri av hesum spurnarteknum snúgvá seg um kjarnorkuvápnapolitikkin. Og nú visir ein amerikansk kanning í Danmark, at ein stórir meiriluti av fólkinum hevur somu áskoðan sum bróðurflokkur okkara í Danmark.

SAMBÆRT tí borgaraligum Weekendavisen tekur ein meiriluti av dønnum tankan um Norðurlond sum kjarnorkufritt umveldi fram um limaskapin í NATO. 82 prosent av dønnum taka undir við uppskotinum um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafri. og 46 siga ja til Norðurlond sum kjarnorkuvápnafri, hóast tað fær avleiðingar fyri NATO-limaskapin. Bara 22 prosent siga í hesum føri nei. Nú kann onkur siga, at hetta er bara ein kann. Víst so, men hetta er ein kanning, sum navnframi Gallup-stovnurin hevur gjørt fyri almennum amerikansku kunningartænastuna USIA!

KANNINGIN visir, at eisini veljarar í borgaraligu flokkunum eru ósamdir í hesum spurningi. So hevði danski javnaðarflokkurin bara í kvittanum «spjæð» høgaflokkarnar, so kundi hann bara koyrt henda spurningin fram í valinum, og kanska fingið nakrar túsund borgaraligar atkvøður, sum eru ímóti kjarnorkuvápnapolitikkinum hjá NATO, upp í atkvøðuleypin hjá sær. Men tað er

ov biligt, og flokkurin leggur heldur á áherðslu á tað mest týðningarmikla — búskaparpolitikkinn, sum gongur av skriðuni.

BÆÐI í Føroyum og í Danmark verður sagt, at danski javnaðarflokkurin hevur broytt kós í NATO-politikkinum. So er ikki, men hann hevur endurskoðað partar av NATO-politikkinum. Hann hevur ikki kúvent, sum okkara opportunistiski fólkaflokkur, ið var tann fyrsti at rumbra við »NATO-málinum« á sinni.

NEI, tað gongur ein reyður tráður frá tí sosialdemokratiska politikkinum í fimti-árunum til dagin í dag: Í 1953 segði sosialdemokratiski forsætisráðharrin, Hans Hedtoft, kortanei at lata amerikansk hernaðarflogfør hava stóð í Jútlandi. Í 1957 segði H.C. Hansen, forsætisráðharri, kortanei at lata kjarnorkuvápn goyma á danskari jørð. Og sama politikkin finna vit, tá táverandi uttanríkisráðharrin, Per Hækkerup, í setanarorðaskiftinum 22. oktober segði í tí »vi fortsat siger nej til atomvåben på dansk territorium så gælder det naturligvis også det maritime territorium«. T.v.s. hvørki á landi ella sjógvi. Og henda politikk hevur flokkurin alla tíðin havt og nú fingið staðfest av nýggjum.

AFTURAT skal leggjast, at vinstriflokkurin, sum er bróðurflokkur sambandsins, og konservativi fólkaflokkurin, sum er bróðurflokkur fólkaflokksins, góvu H.C. Hansen og sosialdemokratisku stjórn hansara eini onnur ráð í 1957. Men teimum ráðunum fylgdi stjórnin tibetur ikki. Tí so høvdu vit ikki havt val um henda spurning í dag — hann hevði verið óneyðugur. Hvørjar goymslur høvdu verið í Danmark í dag, kann Agnar Nielsen kanska gita sær til, um hann kavur nóg djúpt í hugaheimin.

-n

Føroya Reiðarafelag um feskiskafлотan:

Avreiðingarprísurin má hækka munandi

— skal feskiskafлотan klára seg, sigur Føroya Reiðarafelag í skrivi til landsstýrið. Felagið visir á, at lógin um serlán til fiskivinnuna kemur ikki feskiskafлотanum til góðar.

Føroya Landsstýri!

Vit hava á ymiskan hátt vist á tað álvarsomu stóðu, fiskivinnan er komin í.

Visast kann m.a. til fundin millum Landsstýrið, Fiskivinnunevndina og Reiðarafelagið í des. 1987. Har varð vist á tað sera álvarsomu stóðu hjá notaskipunum og saltfiskalinuskipunum. Ført varð fram at tað hevði verið rætt at latið hesum skipum serlán við avdráttarskóða og lágari rentu fyri at halda tey gangandi meðan lagt varð um til aðra veiðu ella meðan leitað varð eftir øðrum møguleikum.

Viðvíkjandi feskiskafлотanum so varð vist á, at skipini nú í fleiri ár hava gingið við halli. Í 1987 varð hetta hall mettt at vera tilsamans umleið 100 mill. kr., og útlitini fyri 1988 vóru, at við somu játtan til fiskivinnuna kom úrslitið ikki at verða betri.

Meðan tað fyri notaskipini og saltfiskalinuskipini t.d. kann vera rætt við eini serlánsskipan, so kann henda skipan avgjørt ikki standa einsamall fyri feskiskaskipini. Tí tað skipini hava koyrt við stórum halli, og tað i løtuni ikki røkist fyri nakrari broyting, so hava tey eins og fyri tey verandi lánini í skipunum heldur ikki møguleika fyri renta og avdraga serlán.

Løgtingið hevur júst samtykt lóg um serlán til fiskiskip. Ein av treytunum fyri at fáa lán sambært hesa lóg er, at tað veruliga kann roknast við, at rakstrargrundarlagið bótist munandi eftir styttri tíð. Sum vist á omanfyri, so sær tað avgjørt ikki út til, at rakstrargrundarlagið bótist munandi hjá feskiskafлотanum, hvørki at fiskarið batnar, ella at prisirnir fara at hækka í næstu framtíð. Tí má áðanast, at umrødda lóg um serlán til fiskivinnuna ikki kann koma feskiskafлотanum til góðar.

Á aðalfundinum hjá Føroya Reiðarafelag 26. april í ár var nevnda lóg umrødd. Komið varð til tað niðurstøðu, at fyri at skipini í feskiskafлотanum

kundu uppfylla grein 2 í lögtingslóg um lán til fiskiskip frá april 1988, nevnliga at roknast kann við at rakstrargrundarlagið bótist munandi eftir styttri tíð, so má avreiðingarprísurin hækka munandi — í minsta lagi 1 kr./kg.

Hetta visa útrokningar hjá Fiskivinnuráðnum, stovnsmetingar, prisútlit og tað taltifur, sum Reiðarafelagið hevur savnað.

Samtykt varð tí á aðalfundinum at heita á Landsstýrið umfram at veita serlán so eisini at hækka avreiðingarprisirnir, so skipini hava møguleika at gjalda lánini aftur.

Virðingarmest

Føroya Reiðarafelag
Osmund Justinussen

Í bil-barnastóli, á beltiskodda
ella bara við belti,
sita børn tíni væl
og trygt í bilinum.

ff

Ítróttarskrivarar til Sosialin

Okkum tørvar framvegis fólk at skriva ítróttarsíður blaðsins. Vit hava fingið fólk at skriva ítrótt úr Norðoyggjum og Eysturoynni, men so heldur ikki meira.

Er onkur áhugaður at lata okkurt tilfar aðrastaðni í landinum, so ringið til okkara beinanvegin. Tað hevur skund, tí fótbóltskappingin er byrjað, og skjótt byrjar kappiðurin eisini. Harumframt annar ítróttur

Blaðstjóri